

Frank Heller på Capri

Det första mötet

Men våren 1920 kom jag till Capri, och med ens var det som om mina ögon öppnades och jag blev seende. Jag kastade mig i det kristallklara Medelhavet med sann frenesi och började springa i bergen som en stenget. Capri bestod den gången huvudsakligen av mulåsnestigar. O lårmusklernas vällust under klättringen upp till Salto Tiberio och Monte Solaro! O lungornas vällust, då man där insög den kristallklara luften som var bräddad med vilda dofter! O gommens vällust då man därefter insög det skarpa vita caprivinet med sin lätta arom av svavel!

Så entusiastiskt skildrar Frank Heller sitt första möte med Capri.¹ Entusiasmen är rent allmänt inte ägnad att förvåna. *Nationalencyklopedin*, t ex, framhäver öns storslagna skönhet och nämner att den är ett av hela Italiens främsta turistmål. En färsk resebroschyr talar om naturen, som *växlar mellan böljande grönska och blommande ängar, dramatiska klippor och hisnande stup*.² Inte för inte har ön bevärats med epitetet ”Medelhavets pärla”.

Med decenniernas erfarenhet av det moderna Capri som mångårig intendent vid den Axel Muntheska *Stiftelsen Villa San Michele* förmedlar den ungerskfödde arkitekten Levente Erdeös³ dock en något bredare bild. Han framhåller bl a *det motsägelsefulla förhållandet mellan Capris två ansikten. På denna poesins och legendernas ö finner man nämligen naturens skönhet och harmoni i en fredlig men spänningsladdad samlevnad med den ohejdade materialismens och det så ofta bedrägliga framstegets anda*.⁴ Han tänker förstås inte minst på turismen och vad den kan föra med sig.

Belägen vid södra inloppet till Neapelbukten, rakt söder om Neapel och Vesuvius, består Capri av två branta, 600 meter höga kalkstensformationer med en sänka emellan. Ön sträcker sig sex kilometer från öst till väst och är två kilometer som bredast.

I norr, mot Neapel och Vesuvius, ligger hamnen Marina Grande med staden Capri hundratalet meter strax ovanför. På sydsidan av ön finns också en hamn, en liten en, och följaktligen benämnd Marina Piccola. Uppe i bergen i väster, på 300 meters höjd, finns öns andra stad, Anacapri, med bl a Axel Munthes ovan berörda *Villa San Michele*. Allt som allt omfattar ön 10 kvadratkilometer och har cirka 15 000 fastboende.

Också av mer personliga skäl är Frank Hellers entusiasm inte ägnad att förvåna. Efter att under hela första världskriget i princip ha varit efterspanad av svensk polis och hänvisad till vistelse i Danmark - med en kortkort avstickare till Norge - hade han i slutet av 1919 kunnat bege sig söderöver.⁵

*Efter fem långa år slogos dörrarna åter upp för mig, dörrarna som föra in till solens arvländer. Aldrig skall jag glömma det rus som denna resa var. Milano, Firenze, Napoli, Pompeji, Capri --- Den första anblicken av det blå Medelhavet, som jag aldrig hoppats få återse, de tunga böljornas hexameterskolonner, doften av träkolsrök som jag aldrig väntat få insuga, olivlundernas kyliga friskhet, citronernas solsystem, de röda latinseglen...*⁶

Han kommer till Capri i början av mars 1920. Kanske bidrar det till hans entusiasm att han mindre än en månad tidigare träffat den danska prästdottern Annie Kragh,⁷ som han blivit blyxtförälskad i och som han gifter sig med i Paris ett halvår senare.⁸

Det är vidare ingen tillfällighet att författaren i det inledande citatet liknar sig vid en stenget. På hans tid hänförde man nämligen öns namn till det latinska ordet för getter, *caper*, femininum *capra*. Numera anser man emellertid i stället att namnet kommer från det grekiska *καπρος*, ett ord för vildsvin. Härför talar inte minst att öns namn kan spåras redan till den tid, då greker bosatte sig på ön, och därtill att man hittat arkeologiska spår av vildsvin på ön.

Författarcitatets tal om mulåsnestigar har också verklighetsbakgrund. Text utgjordes länge den främsta förbindelsen mellan staden Anacapri uppe i bergen och hamnen Marina Grande av en brant trappa, den Feniciska trappan, *La Scala Fenicia*, vars flera hundra trappsteg fö börjar just vid *Villa San Michele* och vindlar sig ner mot hamnen. Först 1876 anlades en väg upp till Anacapri, som numera visserligen tillåter biltrafik men är så smal och kurvig att två bilar knappt kan mötas utan att den ena stannar till och kör åt sidan, dvs där så kan ske.

Folk på ön i gamla tider

Utgrävningar har visat på mänsklig närvaro på ön redan under förhistorisk tid, men riktigt känd är ön först från det romerska kejsardömets första tid.

Här lät Augustus, Roms förste kejsare, bygga sig en villa, och en trädgård intill bär hans namn, *Giardini di Augusto*.⁹ Också hans närmaste efterträdare vid makten, styvsonen Tiberius, visste att uppskatta ön.¹⁰ Sina sista tio år levde han här, varav fö de fem sista med sin efterträdare Caligula boende hos sig,¹¹ och just härifrån styrde han då det väldiga romarriket. De imponerande resterna av hans *Villa Jovis*, Jupiters villa, syns fortfarande på öns nordostspets, alldeles vid den 300 meter höga klippa, *Salto Tiberio*, som Frank Heller nämner ovan. Därifrån, har det sagts, lät kejsaren misshagliga individer försvinna via påtvingade luftfärder, saltomortaler i detta ords ursprungliga betydelse.

Legenden förtäljer ju att Tiberius särskilt förföljde kristna och att det inte minst var sådana som fick ägna sig åt dödshopp av det angivna slaget. Frank Heller reflekterar häröver¹² och historiskt välbevandrad som han ju är påpekar han, att *den dystre kejsaren, om vilken Suetonius berättar så hårresande ting,¹³ knappast kan ha hängett sig vidare ofta åt det just skildrade nöjet. Kristendomen hade ju nätt och jämnt börjat på hans tid.¹⁴*

Folk på ön i senare tid

Men inte bara romerska kejsare har sökt sig hit. Listan är lång över kända personer, som långt senare funnit en tillflyktsort här, antingen undan moralens väktare hemmavid - Capri var inte minst under decennierna före och efter förrförra sekelskiftet välkänt för utsvävningar och frisläppthet av alla de slag - eller för att helt enkelt njuta av öns klimat och natur. Bland dem finner man t ex H C Andersen och Ingrid Bergman, Maxim Gorkij och Hermann Göring, Friedrich Alfred Krupp¹⁵ och konstnärsparet P S och Marie Krøyer, Gustaf V:s gemål Victoria och änkekejsarinnan Eugénie av Frankrike, Oscar Wilde och hans Alfred Douglas och från något senare tid paret Richard Burton-Elizabeth Taylor för att nu plocka några ax med olika bakgrund och hemort från en lista av imponerande längd.

Välbärgat folk skaffade sig en villa på ön och besöktes av artister och konstnärer, som alla här kunde leva ett friare liv. Inte bara Frank Heller, som återkommande besökte ön, fann här underlag för såväl allmänt underhållande som mer eller mindre skabrösa berättelser. Liksom andra ändrade han därvidlag inte sällan namn och händelser en smula. Det skedde dock nog mer för att kunna skriva friare och fabulera om dem han beskrev utan att riskera framgångsrika åtal för förtal och mindre för att mystifiera - särskilt namnändringarna är oftast blygsamma och lätta att genomskåda.

Ett på olika sätt illustrerande hellerskt exempel med tydlig Capri-anknytning utgör följande rader på tal om personer, som skrivit sitt namn i Annie Serners så omtalade cigarettetu¹⁶: *Bland dem är den berömde engelske författaren Seaton Mc Dougal, blek, svart, demoniskt skön och sammanboende med en maka, som livligt irriterade honom genom att i huset inhysa en georgisk prins, som hon kallade "my little pet dog".¹⁷*

Bakom detta citat igenkännes sålunda utan svårighet den excentriske brittiske författaren Compton Mackenzie.¹⁸ I den mån den svenska allmänheten kommit i kontakt med hans författarskap, torde det främst ha skett via den dråpliga romanen *Whisky Galore*, som filmats och i Sverige visats under titeln *Massor av whisky*. Handlingen, som har verklighetsbakgrund, tilldrar sig på en av de yttre Hebriderna. "När andra världskriget bryter ut leder det till att invånarna på ön blir utan whisky. Läget ser kärvt ut," berättar *Wikipedia* om bokens handling, "men

lyckans gudinna ler snart mot dem igen” när ett skepp med 50 000 flaskor whisky går på grund strax utanför deras ö.¹⁹

Den hellerska ändringstekniken omvandlar också den omtalade kelgrisen från italiensk till georgisk prins. I själva verket torde prinsen i fråga ha varit Constanzo Caracciolo och släkt med den nedan nämnde Stefano med samma efternamn.²⁰ Kanske är det ändå inte han eller bara han som Heller modifierat. Mackenzies första hustru, som faktiskt råkade heta Faith (!), hade nämligen en affär inte bara med prins Constanzo utan också bl a med den italienska konsertpianissan Renata Borgatti,²¹ f ö en affär skildrad av maken i den uppmärksammade satiriska nyckelromanen *Extraordinary Women*.

Var dessa båda affärer närmare utspelade sig är inte heller alldeles klart, dvs i vilket hus denna ”pet dog” skulle ha varit ”inhyst”. Mackenzies egentliga bostad var deras *Villa Solitaria*, belägen på öns sydostkust, en bit sydväst om den synnerligen spektakulära men rätt svåråtkomliga *Villa Malaparte* på udden *Punta Massullo*.²² Men dessutom fanns, för utsvävningar av skilda slag, också *Casa Mackenzie*, fortfarande ett frekvent besöksmål på en sidostig till gångvägen upp till Capris högsta punkt, berget *Monte Solaros* topp.

Ett annat exempel på Hellers modifierande utgör följande rader.²³ *Bland medlemmarna av den engelska kolonin vilka antecknat sig på de därför framlagda listorna i min makas etui återfinner jag vidare en så remarkabel man som Sadstone, brorson till den kände engelske statsmannen och vid denna tid levande hypotek i en villa på vägen till Salto Tiberio.*²⁴

Statsmannen, som Frank Heller syftar på, är förstas William Gladstone, brittisk premiärminister i fyra omgångar under 1800-talets senare del.²⁵ Om denne brorson berättar författaren vidare.

Han var en av de engelsmän ur god familj, som få en viss summa från sina släktingar mot villkor att de bo varsomhelst utom i England. När denna summan är slut, blir livet besvärligt. Mr Sadstone hade länge bott gratis hos en vän, som ägde den ovan omtalade villan. Då vännen dog, inflätade han i sitt testamente en kodicill, enligt vilken mr Sadstone skulle få lov att bo gratis för all framtid i villans köksvåning. Och där bodde han! Den ene innehavaren avlöste den andre, mr Sadstone fortfor att bo kvar, ett stumt vittne till de nya ägarnas förehavanden, en fast klippa i föränderlighetens älv. Mat saknade han ofta, vin sällan. F.ö. umgicks han med avlidna präster i det sjunkna sagolandet Atlantis. Han var nämligen spiritist, eller spiritualist som han föredrog att kalla det, och trodde fullt och fast på de upplysningar han fick via bordsbenet. Atlantis undergång berodde enligt honom på att dess präster vunnit alltför stor insikt i ockulta ting och använt den till svart magi. Till straff härför hade Försynen låtit deras ö sjunka i havet.

Vad av detta som verkligen stämmer med den capresiska verkligheten är - som så ofta när det gäller Frank Hellers berättande är man beredd att tillägga - svårt att veta.²⁶ Att paret Serner haft direktkontakt med en Gladstone får med hänsyn till Annie Serners uppgift om autografen i etuiet nog anses ställt utom allt tvivel, även om någon Gladstone med de angivna initialerna inte kunnat påträffas trots idoga efterforskningar. Möjligen har författaren också, åtminstone delvis, låtit sig inspireras av det liv, som en annan britt av mycket fin familj levde på Capri, nämligen Hugo Erskine-Wemyss.²⁷ I den riktningen talar t ex den angivna boendeadressen och också en beskrivning av den inflytelserika skotska klanen Wemyss starka intresse av att denne Hugo avstod från att återvända hem.²⁸

Så ett tredje exempel på Frank Hellers modifieringskonst vid beskrivandet av liv och leverne på Capri. Så här skildrar författaren slutfasen av den resa till Tunis vintern 1923, som bl a resulterade i romanen *Den tusen och andra natten*.²⁹

När vi stego i land på Capri den siste april, hade min maka en blomstrande tyfus i blodet och jag en stafylokock- och streptokockinfektion, båda minnen från besöket i Afrika.

Följden var, att vår första bekantskap på Capri, fränsett gamla vänner från föregående besök, var en numera avliden italiensk läkare, som vi kunna kalla Duomo. (Hans namn återfinnes inte i min makas etui.) Axel Munthe säger i sin berömda bok om denne representant för den neapolitanska läkarskolan, att han är en av de få fiender Munthe haft.³⁰ För egen ringa del kan jag bara konstatera, att om jag och min hustru inte redan vila i tjugo år under cypresserna på Capris kyrkogård, så är det i varje fall inte doktor Duomos förtjänst.

När doktor Duomo behandlat mig och min maka i tre veckor och jag insåg att åtminstone hon var på gravens brädd, ryckte jag upp mig och körde doktorn på porten - han hade svårt att finna den, han var enögd och tog vägen in i genom klädsåpet i stället. I hans ställe fann jag en ung brasilian, vars förtjänst det är att dödgrävaren på Capris skönt belägna kyrkogård miste två dagsverken.

Denne hellerske doktor Duomo är alltså ingalunda en fiktiv gestalt, men modifierad endast i fråga om en bokstav i sitt efternamn. Inom synhåll från *Villa San Michele*, på en imponerande husportal med adress *Via Orlandi 8*, sitter fortfarande en emaljplåt med texten *Comm. Vincenzo Cuomo, Medico*. Om honom kan man t ex i *Wikipedia* läsa att han levde 1858-1935 och att han verkligen var enögd och detta efter en misslyckad obduktionsövning. Sin *Villa Cuomo* hyrde han fö ut 1905 till dåvarande svenska kronprinsessan Viktoria, året före färdigställandet av hennes egen *Villa Caprile* på Capri, en av de arkitektoniska förebilderna för kungliga familjens *Solliden* på Öland.³¹

Till denna Medelhavets pärla kommer alltså det nyförälskade paret Serner i början av mars 1920. De tar in på *Albergo La Palma* i staden Capri och stannar till slutet av april.

Året därpå verkar de inte ha besökt ön. Då blir det visserligen också Italien men i stället Taormina på Sicilien, bl a tillsammans med mamma Serner.³² Detta första Capri-besök leder emellertid under året till en första Capri-text, den dråpliga novellen *Lazarus*, först publicerad i 1922 års upplaga av tidskriften *Julstämning* och bl a återgiven på annan plats i denna årsskrift.³³

Årliga besök 1922-1924

I mitten av mars 1922 är de dock åter på Capri. De stannar då drygt två månader på *Hotel Intercontinental*, likaså beläget i staden Capri. Där tar de in också påföljande år, när de kommer från Tunis (se ovan). Särskilt Annes tyfus-konvalescens drar ut på tiden. Först i mitten av oktober lämnar de Capri, i första hand för ett besök hos Frank Hellers återkommande översättare Marie Franzos på Gumpendorferstrasse 25 i Wien.

Vintern 1924 tillbringas i Monte Carlo och i början av september skriver Serner till vännen Artur Möller att han fruktar *att vi knappt får råd att resa till Capri i vinter på gr a bygget*. Han syftar förstås på uppförandet av Casa Collina på Bornholm, som nu är på gång.³⁴ Det visar sig emellertid att han oroar sig i onödan. På själva julafton 1924 dedicerar han nämligen ett exemplar av *Herr Collin kontra Napoleon* till Annie på Capri och på årsdagen av deras enligt uppgift första möte, den 11 februari 1925, dedicerar han där också en dikt till henne, *Till Annie* med underrubriken *Capri 11.2.1925*.³⁵

En dryg vecka senare, den 21 februari, skriver han från *Hotel Intercontinental* till Artur Möller: *Vi ha nu bott här i lantlig ro och oskuld i över 2 månader och om någon månad till vända vi rodret hemåt. Den 1. maj skall vår villa stå färdig på Bornholm, och då drar vi in där med stort dån av vagnar och resenärer.*

Litet längre fram i detta brev fortsätter han: *Ja, nu skall jag gå till fots upp till Anacapri, ett Betlehem att se på, med en krog kallad Paradiso och ett gyllene vin, som jag öser tankar ur till min nya rapport om Herr C. (Det blir den sista på någon tid, det lovar jag; egentligen hade jag ett annat uppslag, men jag har fått beställning på en serie om Herr C. från en tidning i London, och - £.s.d.).*³⁶

Detta besök på Capri resulterar i en artikel i *Bonniers Veckotidning*, betitlad *Lotofagernas ö*.³⁷ Författaren tycks här identifiera Capri med det lotofagiska land, som bl a besjunges i nionde sången i Homeros' Odyssé, den sång som börjar...³⁸

”Honom svarade då den mångförslagne Odysseus:
Konung Alkinoos, lysande drott över alla fajaker!
Detta jag kallar i sanning en fröjd att en sångare höra,

sådan som denne, vars stämma är lik de odödliga gudars.”

...och som litet längre fram fortsätter...

”Sålunda var jag på väg att lyckligt lända till hemmet,
men när jag seglade runt Malea, blev jag ur kosan
driven av nordan och strömmen och sjön långt bort från Cythere.

Nio dagar i rad jag drev för den rasande stormen
fram över djupet, där fiskarna gå, men på den tionde kom jag
till lotofagernas land, som ha blomstermat till sin föda.”

...för att därefter mer eller mindre helt uppehålla sig vid Odysseus’ välkända dust
med cyklopen Polyfemos.

Det är bara det att Frank Heller verkar vara rätt ensam om att uppfatta Capri som
lotofagernas ö.³⁹ Erland Lagerlöf⁴⁰ kommenterar t ex Odyséen-omnämmandet av
lotofagerna så här: *lotofager, lotusätare, ett folk, troligen på Afrikas nordkust,
där lotusträdet med sina söta frukter växa.*⁴¹

I *Nordisk Familjebok*, 2 uppl, kan man läsa om dessa lotofager, Λωτοφάγοι, att
det var ”ett homeriskt sagofolk, hvars hemvist sannolikt är att söka på Afrikas
nordkust vid Lilla Syrten i södra delen af nuv. Tunisien, där ett folk med samma
namn omtalas äfven av Herodotos.” Denna uppslagsbok berättar också att ”en-
ligt Homeros hade lotusväxtens förtärande den verkan på främlingar, att de förlo-
rade allt minne af sin hembygd och all åtrå att dit återvända.” Kanske skall man
förstå den ju så utomordentligt allmänbildade Frank Heller som så att han tänkte
sig att Capri hade just denna inverkan på besökare utan att han för den skull ville
syfta på detta folks egentliga geografiska hemvist.⁴²

Nationalencyclopedin pekar fö i samma geografiska riktning som *Nordisk Famil-
jebok* och uppger bl a: ”Jarba, som ligger utanför Tunisiens östkust har broförbin-
delse med fastlandet. --- J. är ett populärt turistmål. Under antiken hette ön
Meninx (senare även Girba) och identifierades med ”lotusätarnas land” som om-
talas i Odysseen.”

Denna heller-geografiska ”otydlighet” innebär förstås inte att hans beskrivning av
ön inte skulle vara rättvisande eller skulle brista i läsvärdhet. Ett avsnitt börjar: -
*Una barca, signor! Andare in barca, signor! Andare alla Grotta Azzurra! Andare
alla Grotta Verde! Andare alla Grotta Bianca! Barca, Signor!*⁴³ - *Dessa ord häls-
sa den landstigande främlingen ur ett dussin munnar, bruna ögon se hoppfullt på
honom, och bruna händer sträcka till honom visitkort med namnen Antonio, Cos-
tanzo eller Salvatore.*

Främlingen banar sig väg till funicolaren, tågbanan, som går från hamnen upp till
staden med samma namn som ön, och glider *upp genom vinfälten; de nya bladen
sitta redan som gröna fjädrar på rankornas spetsar; myllan är finhackad, brun*

och läcker som ett bakverk; fikonsträden sträcka sina eleganta silvergrå lemmar i vårljuset; mandelträd och persikoträd strö sina vita och skära blombladsregn i vinden.

Och när den utmätta besökstiden förflutit, stiger främlingen åter ombord på postångaren till Neapel och *gungande på det blå, det turkosblå, det drömlå Medelhavet, ser han Capri sjunka och smälta samman med horisonten – en juvel, en sonett i sten, ett konstverk av Gud.*

Detta fjärde besök på fem år blir såvitt känt det sista på Capri för paret Sermer på mer än ett decennium. Det har sin naturliga förklaring. *Casa Collina* på Bornholm står färdigt i slutet av maj 1925⁴⁴ och vid årsskiftet 1928/29 blir makarna också ägare av *Villa St. Yves* i det Menton, vars italienska benämning, Mentone, Frank Heller oftast använde.

Text om Capri 1931

Detta innebär emellertid inte att författaren slutar att utnyttja Capri som underlag för sitt berättande. I augusti 1931 säger han sig sålunda i Lunds Dagblad under den gångna påsken ha suttit på Mentones enligt honom egentligen enda *restaurant av rang, nämligen Royalty* med sin *gamle vän Jarl Jotundal från Norge*, dvs författaren och tidningsmannen Sven Elvestad.⁴⁵ Denne berättar enligt Heller:⁴⁶

- Har Du varit på Capri? Då känner du Hotel Paradiso i Anacapri.⁴⁷ Du vet att det gör skäl för namnet. Ett sådant läge har väl inte många andra hotell i hela världen - det är så vackert, att den gamle ägaren fick Vasaorden för det av kung Oscar. Hotellet har en stor bok liggande framme, och där ha alla länders damer skrivit om att detta är verkligt paradiset. Sida upp och sida ner står det ingenting annat än att: detta är paradiset.

Jag kom dit upp med Harald, du vet, kritikern med de kalla kobraögonen [dvs Harald Wägner (1885-1925)]. Vi hade druckit en smula capravin kvällen förut hos den halte Pagano nere i Capri, och vi ville ha den mest skandinaviska frukost, som kunde uppdrivas. Hotellet lovade att göra vad det kunde. Medan vi väntade på smörgåsbordet, upptäckte vi att det hängde en papegoja över huvudet på oss i en bur bland vinrankorna. Det var en vacker papegoja med gula och gröna fjädrar och ett näbb, som en pantlånare kunde ha avundats den [?!], men aldrig har jag sett ett ynkligare ansiktsuttryck. Hon såg faktiskt ut som om hon tänkte på att ge upp andan när som helst. "Vad står på med fågeln?" frågade jag kyparen. "Är hon sjuk?" "Non è niente", svarade han, "Catarina drack för mycket i går kväll, det är det hela."

"Dricker hon?" "Hon är tokig efter vin och hon lär sig aldrig att hålla måttan. Allt vad gästerna ger henne, häller hon i sig. È un ubriacone, det är en fyllbult." Harald och jag sågo på varandra, och i samma ögonblick kom vårt smörgåsbord. Jag tog en salt sardell och räckte den till Catarina, och aldrig,

säger jag dig, har jag upplevt maken till skådespel. Hon tog sardellen i sin klo - du vet, hur en papegoja tar om en sak, precis som en gammal fröken i grå handskar tar om en tekopp. Hon öppnade näbbet, och drog den salta sardellen över sin stackars tjocka tunga, långsamt, du förstår, vällustigt, gång efter gång, och slöt sakta ögonen.

Kom inte till mig hädanefter och tala om att djuren inte ha någon själ! Sedan vän-de hon sig till mig och såg på mig med ett sådant uttryck, att jag får tårar i ögo-nen, bara jag tänker på det. Det var som om hon velat säga: ”Här har jag bott i kanske 50 år bland råa barbarer, som sett mina kval och endast haft ett hånlöje till övers för dem. Du, främling, behöver bara en blick för att förstå, hur det är fatt! Tack! Helt visst är du en landsman till den store svenske djurvänneren, som bor här strax bredvid. Ännu en gång tack!” Harald tog resandeboken, där tusen och åter tusen damer av alla nationer hade skrivit, att detta var det verkliga paradiset, och skrev: ”Detta är det enda ställe på jorden där man kan få se en bakfull papegoja äta sillfrukost”. Skål!

- Skål, skål!⁴⁸

Det gryr utanför Royaltys tillbommade fönster, de sista champagnekorkarna eka, florbhängt och matt som trumvirvlar i en sorgemarsch. Jarl Jotundal och jag ser varandra troskyldigt in i ögonen, och Jarl Jotundal säger:

- Du kan tryggt skriva upp vad jag sagt dig. Det är sant som evangelium allt-sammans, men det skall en vederhäftig person som du till för att folk skall tro å det!⁴⁹ Skål!

- Skål, skål!

Sista besöket

Hösten 1939 lämnade paret Serner Skandinavien för en reportageresa söderut på uppdrag av *Vecko-Journalen*. Säkert räknade de inte med att detta skulle leda till att de fastnade i Italien och ofrivilligt fick bli kvar där i nästan fyra år, men så blir det. Det ledde emellertid också till ytterligare ett besök på Capri, såvitt känt det allra sista.

Den 31 oktober skriver Serner sålunda till Bonniers: *...min adress f.o.m. nu och t.v. är: 'Albergo Internazionale, Capri'* och en månad senare, den 25 november, får samma adressat beskedet: *För övrigt reser jag om ett par dagar till Rom, där min adress t.v. blir: c/o Schroeder, Via Padova 62.*

Två veckor dessförinnan besöker åtminstone Annie Serner Axel Munthes *Villa San Michele*. Det framgår av att hennes namnteckning återfinns i dess gästbok med tillägget ”13/11 1939, Casa Collina”.⁵⁰ Om något möte med Axel Munthe själv kom till stånd då eller i övrigt är oklart. Hans bostad på Capri var sedan början av 1900-talet inte *Villa San Michele* utan *Torre Materita*, beläget femton minuters gångväg sydväst ut från *Villa San Michele*.

Under detta besök på Capri äger emellertid andra möten rum. Paret Serner träffar gamla vänner, bland annat den ovannämnde neapolitanske ädlingen Stefano Caracciolo, enligt uppgift "ganska kortväxt, med öknamnet "Järnstången" och allmänt känd figur i caprivimlet"⁵¹

Härom berättar Frank Heller i Vecko-Journalen sommaren 1946:⁵²

Att ha rätt att behålla hatten på i spanske kungens närvaro och samtidigt knappt ha råd att låta lappa sina byxor är en sorglig, om också ovanlig belägenhet. I denna situation befann sig en av våra bekanta på Capri sommaren 1923 - Stefano Caracciolo, den ende autentiske furste jag är förnamn med. En av hans förfäder har fått sitt namn inskrivet med eldskrift i kungariket Neapels historia: han hängdes nämligen av lord Nelson under den engelska ockupationen och räknas som stor martyr för Italiens frihet. En aveny i Neapel, Strada Caracciolo, är uppkallad efter honom. Och hans senfödde ättling var nu huvudman för ätten och befann sig i det dilemma som ovan antytts, att kunna hålla hatten på i Alfonso XIII:s närvaro och samtidigt ha en så medtagen garderob, att den hindrade honom från allt umgänge med kungligheter.

(Om någon betvivlar riktigheten av mina uppgifter och samtidigt är ägare till Almanach de Gotha 1941 eller 1942, kan han där fastslå, att jag talar sanning. Ännu så sent som detta år stod min furstlige vän där med alla sina prerogativ uppräknade. Byxorna äro dock icke omnämnda.)⁵³

Stackars Stefano, som till det yttre liknade habsburgarna, hade sin far att tacka för sin situation. Utan att ana Capris roll som turistort hade fadern sålt sista resten av släktens jordagods, två vinkladda Capresiska kullar, för en spottstyver till någon spekulant. Om han behållit dem, kunde sonen ha varit direktör för ett av de stora hotellbolagen på ön i stället för att nu leva på de korn som Försynen lät falla på hans väg. Härvid använde Försynen sig huvudsakligen av ombud som voro klädda i kjolar; turistande engelska och amerikanska damer kände trots allt en ilning längs ryggraden vid att dricka te med en neapolitansk prins som samtidigt var grand av Spanien av första storleken, även om hans byxor inte tålde närmare granskning, och även om hans farfarsfar hängts av Nelson.

En vacker dag smålog Försynen alldeles särskilt mot Stefano, en ung amerikanska föreslog honom äktenskap. Han gav mig skälen för och emot med äkta furstlig uppriktighet: "Caro 'Eller, io so bene che questa donna non è nobile, ma è brava figlia", denna kvinna är inte adlig, men det är en snäll tös. Den blivande furstinan hörde själv deklarationen, men jag behövde inte vara orolig, hon begrep inte italienska. Däremot talade Stefano riktigt bra engelska. Han gjorde det ännu 1939, då jag senast såg honom. Då var äktenskapet sedan länge upplöst och som en mager tröst fick han 200 dollar i månaden från Amerika. Det var inte mycket, ty väl var äktenskapet upplöst för hustruns räkning enligt amerikansk lag, men

inte för hans. Han var katolik, och den katolska kyrkan beviljar endast i undantagsfall (och mot stora avgifter) skilsmässa åt de sina. Det lättsinnigt ingångna äktenskapet hindrade alltså Stefano från att finna en ny och bättre arvtagerska! När jag komplimenterade honom till hans engelska, som fortfarande var mycket acceptabel, log han bittert:

“You see, I must keep up my English. One of these days I am going to America to shoot my wife!”

Kriget lade hinder i vägen för denna blodiga tanke. Samtidigt berövade det honom hans blygsamma understöd, ty alla penningsändningar upphörde automatiskt den dag då Mussolini förklarade Förenta Staterna krig. Jag vågar inte tänka på hur Stefanos garderob ser ut numera. Däremot tänker jag gärna på bekantskapen med honom. Han var en verkligt snäll Don Juan.

Under detta sista sernerska besök på Capri publiceras ytterligare en artikel av Frank Heller om ön.⁵⁴ Den har rubriken *Paradiset vintern 1939-40 heter Capri*. Där heter det bl a:

Dag efter dag gryr i lila och guld bakom den sorrentinska halvön, dag efter dag slocknar i guld och lila bakom Anacapris olivdungar. Vi vandra till stranden vid Palazzo al Mare för att simma runt bland ruinerna av kejsar Tiberii villa,⁵⁵ vilka stå kvar i vattnet nittonhundra år efter ägarens undergång, och vi vandra till den hemlighetsfulla grotta, där guden Mitras på sin tid dyrkades och tjurblodet genom ett hål i templets tak rann ned över neofytens axlar.⁵⁶ Vi vandra till toppen av Monte Solaro, sexhundra meter över havet varifrån man har den underbaraste utsikt över golfen och öarna. --- Och dag efter dag promenera vi på piazzan, där ”livet” går och där ingen tycks tänka på att göra något, utom kuskarna, vilka envisare än den muhammedanske muezzin ropar om en tur till Villa San Michele.

Till slut, mången svensk förknippar nog ”Capri” i första hand med den nostalgiskt romantiska tangon *Det var på Capri vi mötte varandra*, som kom på engelska 1934.⁵⁷ Frank Heller alluderar ju på den i titeln till en av sina ovan citerade noveller från 1944 och dess första strof i svensk översättning kan därför få avsluta denna text.

Det var på Capri vi mötte varandra
jag minns det än som det varit i går,
då bland mimosor jag såg henne vandra,
i Italiens blommande vår.

¹ Ur novellen *Södern lärde mig idrott - sedan blev jag skidlöpare*, först publicerad i *OBS!* 1944:2, sedan även i den av Dag Hedman utgivna novellsamlingen *Ur minnet och cigarettetuget*, s 83 x ff.

² Resebyråföretaget Jörns *Flygresor med guide. Utgåva No 2.* 2016, s 29.

³ Levente András Sándor Erdeős., föddes i Budapest 1935 och kom 1956 till Sverige som 21-åring; är nu bosatt växelvis i Stockholm och Anacapri; arkitekt SAR; ledde San Michele-stiftelsens verksamhet 1975-1995; förnyade då bl a såväl museet som trädgården; ritade och lät uppföra Olivetum, en utställningspaviljong i trädgårdsslutningen upp mot Barbarossaborgen, *Castello Barbarossa*, namngiven med reverens till San Michele-stiftelsens förste intendent, Josef Oliv (1895-1974) - författare, poet och journalist på Svenska Dagbladet samt god vän med Axel Munthe; han ledde stiftelsens verksamhet 1950-1967.

⁴ *Ornis Svecia*, Vol 16, No 1-2 2006, s 6.

⁵ Om den i Sverige polisefterlyste dr Serners förvärv av svenskt pass, se t ex Frank Heller-sällskapets årsskrift *Frank Heller på Rivieran*, s 15f.

⁶ *På detta tidens smala näs. Funderingar över ett liv.* s 260

⁷ Ibid. ... *det var en ung kvinna som jag mötte! En ung danska, som jag märkligt nog aldrig mött i hennes hemland, men vars vägar strålade samman med mina här i Rom.* Också hon betyder att de inte mötts tidigare. I en radiointervju med Manne Berggren 1959 säger hon (Frank Heller-sällskapets årsskrift *Frank Heller och Annie* s 20) *Og jeg kendte Frank omtalt fra København - fra venner der. Men jeg havde aldrig læst noget af ham før -aldrig - jeg kendte slet ikke hans litteratur, kun per renommé.* Om detta är sant eller inte går förmodligen numera aldrig att reda ut. T ex Annies systerson Leif Leth har uppgett att man inom familjen Kragh ifrågasatt uppgiften att paret inte träffats tidigare. Bl a har man frågat sig varför Annie - eller Bob som hon kallades i familjekretsen - just då begav sig till Rom, hon som ju förklarar för familjen att hon skulle studera till balettdansös i Köpenhamn. - Det påminner om vad Dag Hedman, filosofie doktor på Frank Heller, påpekat, nämligen att *På detta tidens smala näs*, som är så självutlämnande och rik på till synes konkreta detaljer, måste tas med en riktigt rejäl nypa salt, inte minst när det gäller sådana konkreta detaljer.

⁸ Ibid. *Vi råkades en kväll i den gamla skandinaviska föreningen – och sedan den kvällen ha vi följts åt genom livet, delat ljuvt och lett samman, skrattat och gråtit samman, sett världen samman, lärt känna mångtaliga folk och deras lynnen.--- Genom tjuvä år ha vi nu levt samman från morgon till afton, knappt varit skilda åt en dag, ja knappt en timme.* - I brev den 20 november 1920 till sin vän Artur Möller, nu i Lunds Universitetsbiblioteks Frank Heller-samling, informerar den blivande brudgummen om att giftermålet skall äga rum på *Karl XII:s olycksdag och operetten Uardas födelsedag*, dvs den 30 november, något han ganska så kryptiskt kommenterar så här: *Symbolen häri med tanke på Karl XII:s sexuelleben är uppenbar för en blind.*

⁹ Augustus, född som Gaius Octavius Thurinus och i yngre år ibland kallad Octavianus, levde 63 f Kr - 14 e Kr.

¹⁰ Tiberius Claudius Nero levde 42 f Kr - 37 e Kr.

¹¹ Caligula, "Lilla soldatstöveln", var ett *smeknamn på Roms tredje kejsare fr. den tid han som gosse vistades i soldatläger* (cit Ahlberg-Lundqvist-Sörbom, *Latin-svensk ordbok*), men hans officiella kejsarnamn var Gaius Julius Caesar Augustus Germanicus. Levde 12 e Kr - 41 e Kr.

¹² Ur novellen *Det var på Capri...*, med underrubriken *Ur minnet och cigarettetuiet, del III*, först publicerad i *Vecko-Journalen* 1944:47, senare återgiven med enbart underrubriken i den av Dag Hedman utgivna novellsamlingen *Ur minnet och cigarettetuiet*, s 104x.

¹³ Gaius Suetonius Tranquillus (75 -)160, romersk författare och historiker.

¹⁴ *Jesus hade predikat i ca tre år, när han korsfästes, sannolikt fredagen den 3 april 33 e Kr* (Wikipedia), medan Tiberius dog 37 e Kr... (se not 10 ovan) !

¹⁵ Stålmagnat (1854-1902), son till "Kanonkungen" Alfred Krupp (1812-1887) och far bl a till Bertha (1886 - 1957), som gav namn åt den ryktbara tunga kanonen "Tjocka Bertha".

¹⁶ *En gång för många år sedan gav jag min kära maka och livsledsagarinna ett cigarettetu av silver i julklapp. Hon började fylla det med namnen på de människor vi råkade medan vi reste världsdelen runt. Vederbörande skrev sitt namn med blyerts i etuiet, därefter ristade någon skicklig gravör in autografen. Nu är etuiet så fullt, att det inte finns plats för det allra kortaste lilla namn. – När jag då och då blir bjuden på en cigarett ur detta etui, kan jag i en glimt minnas de situationer, under vilka namnen skrevos. Jag ser profiler avteckna sig mot det förflutnas fond, svagt belysta som av glöden från en skuggad tändsticka, jag hör halvgamla repliker som fångar ekot av slocknade skratt. Ein bischen Feuer, ein bischen Asche – så sjunker en svart ridå över skuggor ur en värld som självt håller på att förvandlas till aska. Ur novellen *Diktarskuggor* med underrubriken *Ur minnet och cigarettetuiet, del I*, först publicerad i *Vecko-Journalen* 1944:48 och därefter med enbart underrubriken i den av Dag Hedman utgivna novellsamlingen *Ur minnet och cigarettetuiet*, s 90. - Etuiets slutliga öde är okänt.*

¹⁷ Ur novellen *Det var på Capri...* med underrubriken *Ur minnet och cigarettetuiet, del III*, först publicerad i *Vecko-Journalen* 1944:47, senare återgiven med enbart underrubriken i den av Dag Hedman utgivna novellsamlingen *Ur minnet och cigarettetuiet*, s 103 (jfr not 12 ovan).

¹⁸ Sir Edward Montague Compton Mackenzie (1883–1972) var en mycket produktiv brittisk författare och, ehuru inte skotte (*född engelsman* säger svenska Wikipedia, men förstås med gammal skotsk bakgrund), en av grundarna av The Scottish National Party. Varken detta eller t ex hans tolerans visavi första hustruns vidlyftiga leverne hindrade att han adlades 1952 och också belönades med den franska Hederslegionen. Som kuriosas kan tilläggas att han

var ordförande såväl i *All England Croquet Association* i flera år som i *The Siamese Cat Club* och dessutom under några år rektor för University of Glasgow. Ergo, a man of many whims.

¹⁹ *The story was based on a real-life incident that occurred in 1941 on the Hebridean island of Eriskay when the S.S. Politician ran aground (Wikipedia).*

²⁰ Uppgift i odaterat personligt svarsbrev i april 2014 från Levente Erdeös (se ovan, inkl not 3). - Bengt Jangfeldt uppger i sin monumentala Munthe-biografi *Axel Munthe. En osalig ande* (s 470) att the "pet dog" hette eller kallades Nino: *Under kriget förälskade sig Faith i 40-årsåldern i Nino Caracciolo, nyss fyllda 22 (han dog hösten 1917).* Uppgiften kommer enligt Jangfeldt från Mackenzie. - En medlem av denna vittförgrenade släkt Caracciolo utnämndes redan 1759 till kardinal av påven Klemens XIII (*Wikipedia*). - Se numera not 53 nedan.

²¹ Renata Borgatti (1894-1964) var en italiensk konsertpianist med särskild smak för verk av Claude Debussy.

²² Den egensinnige italienske journalisten och författaren Curzio Malaparte (1898-1957), som delvis själv uppförde *Villa Malaparte*, föddes som Kurt Erich Suckert med tysk far och lombardisk mor. Sitt nom de guerre tog han sig med uppenbar anspelning på Napoleon I:s korsikanska familjenamn.

²³ Ur samma novell som anges i not 12 ovan, s 104 i Hedmans utgåva.

²⁴ Annie Serner preciserar *W.R.Gladstone (en Slægting af den store G)*, se t ex Frank Heller-sällskapets årsskrift *Frank Heller och Annie*, s 88.

²⁵ The Right Honourable William Gladstone (1809-1898) tillhörde en skotsk släkt, varav en gren invandrade till Sverige i början av 1600-talet men ansedd utdöd här 100 år senare (adliga ätten nr 372 Gladsten). Denne Gladstone, en Englands allra främsta statsmän, är berömd för sin talekonst, sin religiositet, sin liberalism och för såväl sin maktkamp med den konservative ledaren Benjamin Disraeli som sitt dåliga förhållande till drottning Victoria.

²⁶ Om Hellers litterära sanningslidelse, se ovan not 7 *in fine*.

²⁷ (1861-1933). Han var äldre bror till Sir Rosslyn Wemyss, 1st Baron Wester Wemyss, Admiral of the Fleet, GCB, CMG, MVO med mera, dvs bl a storkorsriddare av the Order of the Bath (GCB), riddare av the Order of Saint Michael and Saint George (CMG) och medlem av the Royal Victorian Order (MVO)! - Ytterligare en hellersk förlaga skulle möjligen kunna vara en Frederick Wedekind, förpassad till Capri av sin tyska bankfamilj. Från vanligtvis välinformerat håll har föreslagits att härmed egentligen avses den tyske författaren Frank Wedekind (1864-1918). Dennes allmänna leverne var visserligen i och för sig ganska så "capresiskt" men någon uppgift om att han skulle ha förvisats till Capri har inte kunnat påträffas.

²⁸ James Money, *Capri: island of pleasure*, förlaget Hamish Hamilton, London, 1986, s 162 f.

²⁹ Det kursiverade är en sammanställning av citat, hämtade ur novellerna *En dödsdömd skriver sin namnteckning* och *Det var på Capri...*, med underrubriken *Ur minnet och cigaretteuiet II*, respektive *III*, först publicerade i *Vecko-Journalen* 1944:11, respektive 47, och därefter i den av Dag Hedman utgivna novellsamlingen *Ur minnet och cigaretteuiet*, s 100 ff.

³⁰ Hellers uppgift om Munthes inställning till Vincenzo Cuomo har ifrågasatts från auktoritativt håll. Emellertid får Hellers uppgift gott stöd i Munthes bok vid en jämförelse mellan frasen på s. 319x om "min ende fiende i Anacapri med undantag för doktorn" och beskrivningen på s. 327y, varav framgår att det bara fanns en doktor i Anacapri, i vart fall just då.

³¹ Levente A S Erdeös, *Människor i azurblått landskap. Folk, miljöer, arkitektur på Capri*, Carlssons, 2002, s 39 & 96f

³² Se artikeln *Några broderliga möten i Italien och annorstädes*. på annan plats i denna årsskrift, först - i obetydligt annorlunda version - publicerad i Taubesällskapets årsskrift 1913 *Så blandar vi fredligt...* (s 38 ff) med flera roliga foton, varav några publicerade där för första gången.

³³ Också t ex publicerad i såväl den hellerska *Polis! Polis!* från 1923 (s 74 ff) som *All världens berättare* nr 12 för 1952 (s 934) med festliga illustrationer av Björn Wirén och en förnämlig mikrobiografi av Bertil Malmberg.

³⁴ Brev daterat Bornholm 1924-09-08.

³⁵ Först publicerad i den postuma andra upplagan av *Ballader till bröderna*, s 103, och senare återgiven i Frank Heller-sällskapets årsskrift *Frank Heller och Annie*, s14 f.

³⁶ Förmodligen syftar författaren på sin roman *Odyssus eller De sju menyerna*, som utkom 1925. - Som Dag Hedman påpekat, betyder konstellationen "£.s.d." pund, shilling och pence och syftar förstas på att Frank Heller räknar med säkrare utkomst om han fullföljer denna beställning än om han ägnar sig åt "ett annat uppslag".

³⁷ *Bonniers Veckotidning* 1925:19.

³⁸ *Homerus Odyssé*, från grekiskan av Erland Lagerlöf med företal av Harry Martinson, Gleerups, Malmö, 1957, s 98 ff.

³⁹ Dock har Frank Heller-sällskapets eminente revisor Lennart A Berg gjort mig uppmärksam på Somerset Maughams novell *Lotusätaren* i novellsamlingen *Den gamla vanliga blandningen* från 1940. Den handlar om en bankdirektör från London, som blir så betagen av Capris skönhet att han bestämmer sig för att bosätta sig där och planerar att sedan ta livet av sig, när pengarna är slut.

⁴⁰ Erland Lagerlöf (1854-1913), översättare och filosofi-docent i Lund; jfr not 38 ovan.

⁴¹ Det i not 38 nämnda verket har ett avsnitt, benämnt "Några ordförklaringar!" (s 300 ff). Dessa förklaringar innehåller bl a också "fajaker, sagofolk, berömt för sin sjökunnighet och sin gästvänlighet. Deras hemort förlades ibland till ön Korkyra (det nuvarande Korfú) utanför nordvästra Grekland" och "Málea, malesiska udden, yttersta spetsen av Lakoniens [och därmed Peloponnesos'] sydöstligaste landtunga" samt "Cytheréa, Afrodite, dyrkad på ön Cythère, belägen strax utanför udden Málea på sydligaste Peloponnesos.

⁴² Detta är dock inte det enda ställe i Frank Hellers produktion, där författaren talar om Capri som *lotusätarnas ö*; se den i not 29 ovan först omnämnda novellen, s 100 m i Hedmans utgåva.

⁴³ Texten avslöjar att på Capri finns inte bara den världsberömda *Blå grottan* utan även de också besöksvärda *Gröna grottan* och *Vita grottan*.

⁴⁴ Brev den 26 maj 1925 till Artur Möller: *På onsdag (27) flytta vi mänskligt att döma in i Casa Collina (per Allinge)*.

⁴⁵ Sven Elvestad (1884-1934), alias Stein Riverton (se Dag Hedmans kommentar s 119y i den av honom utgivna novellsamlingen *Ur minnet och cigarettetuiet*).

⁴⁶ Novellen *Lögnaktig påskafton*, först publicerad i *Lunds Dagblad* 1931-08-15 och senare återgiven i den av Dag Hedman utgivna novellsamlingen *Ur minnet och cigarettetuiet*, s 51f.

⁴⁷ *Hotel Paradiso* är numera ombyggt till bostadsvåningar. Som hotell blev det utkonkurrerat av *Capri Palace* vid Piazza Vittoria och av att gatan ned till hotellet stängdes för biltrafik.

⁴⁸ Någon papegoja vid namn Catarina har hittills inte kunnat spåras. Däremot har Levente Erdeös (se ovan inkl not 3) uppgett att han erinrar sig den capresiska papegojan Arturo, som svarade på (frekventa) offentliga tillrop! Kan t o m här den hellerska modifierings- och utbroderingstekniken anas?!

⁴⁹ Om Hellers litterära vederhäftighet, se åter en gång ovan not 6 *in fine*!

⁵⁰ *VSM* 5 1938—39—40 s. 371 (referensen gäller Stiftelsen Villa San Michele).

⁵¹ Cit ur odaterat personligt svarsbrev i april 2014 från Levente Erdeös (not 3 ovan; jfr not 20 ovan).

⁵² Ur novellen *Jag minns några ljuva somrar...*, först publicerad i *Vecko-Journalen* 1946:31, sedan i den av Dag Hedman utgivna novellsamlingen *Lund - språngbrädan till kontinenten och andra berättelser* s 33 f.

⁵³ *Almanach de Gotha* för 1941 förtäljer att Stefano Caracciolo föddes den 3 mars 1878 som fjärde barn till Giovanni Caracciolo (1841-1920) och capresiskan Emilia Settani och att han inte tillhörde huset Caracciolo Rosso men väl huset Caracciolo Pisquizi, närmare bestämt dess första linje, grenen Principi di Cellamare. Han gifte sig 1923 med den i New York den 6 mars 1885 födda Dorothy Adriance. - Efter att denna text tryckts i Frank Hellersällskapets årsskrift *Frank Heller och Italien* har Erdeös Levente (se not 3 ovan) påpekat att Constanzo C och Stefano C nog torde vara en och samma person, vardagligen känd som Nino C.

⁵⁴ *Vecko-Journalen* 1940:1.

⁵⁵ Tiberius lät bygga ett antal villor på Capri. Den här åsyftade, *Palazzo al Mare*, torde vara den, vars rester finns på Capris nordkust, väster om Marina Grande vid det, som nu kallas *Bagni Tiberii*, Tiberius' bad.

⁵⁶ *Neofyter* kallar aposteln Paulus i *1 Tim. 3:6* de nyomvända kristna, och sedan blev denna benämning en *terminus technicus* inom kyrkan (*Nord. Familjebok* 2 uppl.). - Den fornindiska gudomen Mitra och den forniranska gudomen Mithra anses ha samma indoeuropeiska bakgrund. (*Nordisk Familjebok*, 2 uppl, och *Nationalencyklopedin*). På Serners tid förknippades de med s k *taurobolium*, "det heliga sakrament som bestod i att översköljjas av blodet från en offertjur" (Alf Henrikson, *Antikens historier II*). Numera anses emellertid påståendena om *taurobolium* "med säkerhet oriktiga" (*Nationalencyklopedin*, band 13, s 364, mittspalten öx).

⁵⁷ Text *Wikipedia* förmedlar att texten till *The Isle of Capri* skrevs av den nordirländske textförfattaren Jimmy Kennedy (1902-1984) och musiken av den österrikiske kompositören och dirigenten Hugh Williams, alias Wilhelm Grosz (1894-1939). Detta par producerade f ö också en annan s k mega-hit, nämligen *Red Sails in the Sunset*. - Enligt bl a *Pop och visor 1*, s 69, skrevs den svenska texten av Sven-Olof Sandberg (1905-1974), som själv lanserade den på skiva redan samma år som originalet, 1934.